ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
НОВОСАДСКА ТОПЛАНА
Примљено 30 -03- 2022

Орг. јед.	Број	Вредност	Прилог
03	4097/1		

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE „NOVOSADSKA TOPLANA“ NOVI SAD ZA 2021. GODINU

1. OPŠTE INFORMACIJE

JKP Novosadska toplana Novi Sad (u daljem tekstu „Društvo") je osnovano 21. decembra 1989. godine.

Društvo je organizovano kao javno komunalno preduzeće i registrovano je kod Agencije za privredne registre.

Osnovna delatnost Društva je proizvodnja i snabdevanje parom i klimatizacija.

Sedište Društva je u Novom Sadu, ulica Vladimira Nikolića 1.

Matični broj Društva je 08038210, a poreski identifikacioni broj 100726741.

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju redovne (pojedinačne) finansijske izveštaje Društva za 2021. godinu. Društvo nema zavisna pravna lica i ne sastavlja konsolidovane finansijske izveštaje.

U skladu sa članom 6. Zakona o računovodstvu (Službeni glasnik RS, br. 73/2019) Društvo je razvrstano u veliko pravno lice.

U toku 2021. godine prosečan broj zaposlenih u Društvu bio je 327 zaposlenih (2020. godine - 339 zaposlenih).

Finansijski izveštaji za poslovnu 2021. godinu odobreni su od strane rukovodstva Društva dana 31. januara 2022. godine.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji Društva su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (Službeni glasnik RS, br. 73/2019 i 44/2021 - dr. zakon) i drugim računovodstvenim propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji.

Na osnovu važećih računovodstvenih propisa, pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS"), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI"), kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (NASTAVAK)

Osnove za sastavljanje finansijskih izveštaja (nastavak)

Prevod Okvira, MRS, MSFI i tumačenja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, utvrđuje se rešenjem Ministra finansija i objavljuje u Službenom glasniku Republike Srbije. Međutim, do datuma sastavljanja finansijskih izveštaja za 2021. godinu nisu prevedene niti objavljene sve važeće promene u standardima i tumačenjima.

Shodno tome, prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja Društvo nije u potpunosti primenilo MRS, MSFI i tumačenja koja su na snazi za godinu koja se završava 31. decembra 2021. godine. Imajući u vidu materijalno značajne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Republike Srbije od MSFI i MRS mogu da imaju na realnost i objektivnost finansijskih izveštaja Društva, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u saglasnosti sa MSFI i MRS.

Prezentacija finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike (Službeni glasnik RS, br. 89/2020).

Finansijski izveštaji su iskazani u hiljadama dinara (RSD), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

Računovodstveni metod

Finansijski izveštaji su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u značajnim računovodstvenim politikama.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izveštaji Društva pripremljeni su u skladu sa principom stalnosti poslovanja koji se zasniva na pretpostavci da će Društvo nastaviti sa poslovanjem u doglednoj budućnosti. U cilju utvrđivanja opravdanosti ove pretpostavke rukovodstvo analizira planove budućih novčanih priliva. Na osnovu pomenutih analiza, rukovodstvo smatra da je Društvo sposobno da nastavi sa poslovnim aktivnostima u skladu sa principima stalnosti poslovanja (videti napomenu 4 Uticaj Kovid-19) i da ovaj princip treba da bude primenjen u pripremi ovih finansijskih izveštaja.

Uporedni podaci

Određeni podaci za 2020. godinu reklasifikovani su da bi se, shodno standardima, izvršilo prikazivanje konzistentno sa podacima za 2021. godinu.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se inicijalno priznaje po nabavnoj vrednosti. Nakon početnog priznavanja nematerijalna imovina se meri po revalorizovanoj (procenjenoj) vrednosti, koja predstavlja njenu fer vrednost na dan revalorizacije (procene), umanjena za kumuliranu ispravku vrednosti po osnovu amortizacije i za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrednosti.

Amortizacija se obračunava na nabavnu vrednost, primenom proporcionalnog metoda u toku procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava, po stopama od 6,66% i 33,34%.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno po ceni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost uvećana za sve troškove koji se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja nekretnine, postrojenja i oprema mere se po revalorizovanoj (procenjenoj) vrednosti, koja predstavlja njihovu fer vrednost na dan revalorizacije (procene), umanjenu za kumuliranu ispravku vrednosti po osnovu amortizacije i za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrednosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primenom proporcionalne metode u toku procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava, uz primenu sledećih stopa:

Građevinski objekti	1,8% - 11,0%
Vrelovodi	3,3%
Toplovodi	3,03 - 3,33%
Podstanice	3,33 - 11%
Telekomunikaciona oprema	3,33 - 10,0%
Kancelarijski nameštaj	3,33% - 20,0%
Ostala oprema	3,33% - 69,52%
Računari	3,33 - 20,0%

Obračun amortizacije počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se revidiraju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali nameravani vek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrednosti i knjigovodstvene vrednosti) priznaju se u bilansu uspeha odgovarajućeg perioda.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Zalihe

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja, ili neto prodajnoj vrednosti, u zavisnosti koja je niža.

Nabavna vrednost uključuje vrednost po fakturi dobavljača, uvozne dažbine, transportne troškove i druge zavisne troškove nabavke.

Neto prodajna vrednost predstavlja vrednost po kojoj zalihe mogu biti prodate u normalnim uslovima poslovanja, nakon umanjenja za troškove prodaje.

Obračun izlaza zaliha utvrđuje se metodom prosečne ponderisane cene.

Umanjenje vrednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Društvo preispituje knjigovodstvenu vrednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće proceniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrednost je neto prodajna cena ili vrednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procene vrednosti u upotrebi, procenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrednosti primenom diskontne stope pre oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procenu vremenske vrednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrednosti, onda se knjigovodstvena vrednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju deo gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promena na kapitalu.

Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja, kratkoročne finansijske plasmane i gotovinu i gotovinske ekvivalente. Društvo klasifikuje finansijska sredstva u neku od sledećih kategorija: sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha, investicije koje se drže do dospeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Klasifikacija finansijskih instrumenata (nastavak)

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Društvo klasifikuje finansijske obaveze u dve kategorije: obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha i ostale finansijske obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodele prihoda od kamate i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili gde je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima kao i kratkoročni depoziti do tri meseca koje je moguće lako konvertovati u gotovinu i koji su predmet beznačajnog rizika od promene vrednosti.

Krediti (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja.

Krediti i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, primenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenje vrednosti po osnovu obezvređenja. Prihod od kamate se priznaje primenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gde priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Umanjenja vrednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja, Društvo procenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrednosti finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrednosti kroz bilans uspeha). Obezvređenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procenjeni budući novčani tokovi sredstava izmenjeni.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenja vrednosti finansijskih sredstava (nastavak)

Obezvređenje (ispravka vrednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospeća za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana. Promene na računu ispravke vrednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspeha kao ostali prihod.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrednosti primljenih sredstava, umanjene za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspeha obračunskog perioda.

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili ugovorenu), koja je rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će odliv resursa koji stvaraju ekonomske dobiti biti potrebân da se izmiri obaveza i kada se iznos obaveze može pouzdano proceniti. Rezervisanja se priznaju za buduće poslovne gubitke.

Rezervisanja se vrednuju po sadašnjoj vrednosti očekivanih novčanih odliva, uz primenu diskontne stope pre oporezivanja koja odražava postojeće tržišne uslove i eventualne specifične rizike povezane sa potencijalnom obavezom za koje se priznaje rezervisanje. Povećanje rezervisanja usled proteka vremena se priznaje kao rashod po osnovu kamata.

Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srbije. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primenom poreske stope od 15% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspeha koji se koriguje za stalne razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srbije.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Porez na dobitak (nastavak)

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, dok se odložena poreska sredstva priznaju u meri u kojoj je verovatno da će oporezivi dobici biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret ostalog sveobuhvatnog rezultata, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru ostalog sveobuhvatnog rezultata.

Primanja zaposlenih

Porezi i doprinosi na zarade i naknade zarada

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Otpremnine

U skladu sa Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom, Društvo ima obavezu da zaposlenom isplati otpremninu prilikom odlaska u penziju u iznosu dve prosečne zarade ostvarene u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu odlaska u penziju. Društvo je izvršilo aktuarsku procenu sadašnje vrednosti ove obaveze i formiralo rezervisanje.

Takođe, u skladu sa Odlukom o organizovanju penzijskog plana, broj 01-10459/1 od 31. avgusta 2012. godine, Društvo je organizovalo penzijski plan za sve svoje zaposlene zaključenjem Ugovora o penzijskom planu broj 01-11186/1 od 5. septembra 2012. godine i Aneksa broj 01-5231/1 od 15. aprila 2013. godine sa pravnim licem Dunav društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Beograd. Ovim ugovorom, Društvo se obavezalo da mesečno vrši uplate penzijskog doprinosa za račun članova dobrovoljnog penzijskog plana (zaposlenog u Društvu) u korist pravnog lica Dunav društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Beograd.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Primanja zaposlenih (nastavak)

Jubilarne nagrade

Pored toga, Društvo je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade za 10, 20, 30, i 40 godina neprekidnog rada u Društvu. Jubilarna nagrada se utvrđuje na osnovu iznosa prosečne mesečne zarade u Društvu, ostvarene u mesecu koji prethodi mesecu isplate, i to u rasponu od jedne do četiri prosečne zarade.

Prihodi od ugovora sa kupcima

Društvo priznaje prihode od prodaje proizvoda i izvršenih usluga kada izvrši ugovorenu obavezu i kada se izvrši prenos kontrole nad proizvodima i uslugama. Kod većine ugovora, kontrola nad proizvodima ili uslugama prelazi na kupca u određenoj tački u vremenu i naknada postaje bezuslovna jer je samo potrebno da prođe određeno vreme pre nego što dospe na naplatu.

Prihod se priznaje u iznosu cene transakcije. Cena transakcije predstavlja iznos naknade, za koju Društvo očekuje da ima pravo u zamenu za prenos kontrole nad ugovorenom proizvodima ili uslugama na kupca, isključujući iznose koji su naplaćeni u ime trećih lica.

Prihod se prikazuje umanjen za porez na dodatu vrednost, rabate i popuste.

Društvo se bavi proizvodnjom, distribucijom i snabdevanjem toplotne energije na teritoriji grada Novog Sada, Petrovaradina i Sremskih Karlovaca, kombinovanom proizvodnjom električne i toplotne energije i ostalim uslugama (energetske saglasnosti, saglasnost na ukrštanje sa vrelovodnom mrežom, punjenje i pražnjenje instalacija, ponovno uključenje na toplifikacioni sistem i sl.).

Prihodi od isporučenih proizvoda se priznaju kada Društvo prenese kontrolu nad proizvodima, odnosno kada su isti isporučeni kupcu, kada je kupac stekao puna diskreciona prava nad proizvodima i ne postoje neispunjene obaveze koje mogu uticati na prihvatanje proizvoda od strane kupca. Isporuka se nije dogodila sve dok se proizvodi ne isporuče na naznačeno mesto, dok se rizik gubitka ne prenese na kupca, a sve dok ili kupac ne prihvati proizvode u skladu sa kupoprodajnim ugovorom, ili ne isteknu rokovi za prihvatanje proizvoda, ili dok Društvo ne bude imalo objektivne dokaze da su svi kriterijumi za prihvatanje proizvoda ispunjeni.

Prihodi od prodaje sa popustima se priznaju na osnovu cene navedene u ugovoru uz umanjenje za procenjene popuste na količinu. Pri proceni i određivanju popusta, koristi se prethodno iskustvo, upotrebom metode očekivane vrednosti, a prihod se priznaje samo u meri u kojoj postoji visoka verovatnoća da neće doći do značajnog ukidanja. Obaveza po osnovu refundacije se priznaje za očekivane popuste na količinu plative kupcima na osnovu prodaje realizovane do kraja izveštajnog perioda.

Smatra se da nije prisutan ni jedan element finansiranja pošto se prodaja vrši uz kreditni rok otplate u skladu sa tržišnom praksom.

Potraživanja se priznaju po isporuci proizvoda, jer je to momenat kada naknada postaje bezuslovna, i potreban je samo protok vremena do dospeća na naplatu.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Prihodi od ugovora sa kupcima (nastavak)

Prihodi od usluga

Prihodi od usluga se priznaju u periodu u kom su usluge pružene prema stepenu dovršenosti transakcije na datum bilansa.

Prihodi od kamata

Prihodi od kamata se priznaju na vremenski proporcionalnoj osnovi primenom metode efektivne kamatne stope po osnovu svih dužničkih instrumenata, osim onih iskazanih po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Ova metoda razgraničava, kao deo prihoda od kamate, sve naknade primljene između ugovornih strana, koje su sastavni deo efektivne kamatne stope, sve ostale premije ili popuste.

Prihod od kamata na dužničke instrumente po fer vrednosti kroz bilans uspeha, obračunat po nominalnoj kamatnoj stopi, priznaje se kao finansijski prihod u bilansu uspeha.

Provizije koje su sastavni deo efektivne kamatne stope obuhvataju provizije koje Društvo primi ili plati u vezi sa emisijom ili sticanjem finansijskog sredstva, na primer provizija za procenu kreditne sposobnosti, procenu i evidenciju garancija ili sredstava obezbeđenja, pregovaranja uslova instrumenata ili za obradu dokumenata transakcije.

Prihodi od kamata se obračunavaju primenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog instrumenta, osim (a) finansijskih sredstava kojima je kreditni kvalitet pogoršan (Stepen 3), za koje se prihod od kamata obračunava primenom efektivne kamatne stope na njihov amortizovani trošak, umanjen za rezervisanja za očekivane kreditne gubitke i (b) kupljenih ili stečenih finansijskih sredstava obezvređenih u momentu inicijalnog priznavanja, kod kojih se prvobitna kreditno korigovana efektivna kamatna stopa primenjuje na amortizovani trošak.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

Državna davanja

Državna davanja se priznaju po fer vrednosti kada se stekne opravdana uverenost da će se Društvo pridržavati uslova povezanih sa davanjima i da će davanje biti primljeno.

Državna davanja povezana sa sredstvima, uključujući nemonetarna davanja, iskazuju se u bilansu stanja kao odloženi prihod po osnovu davanja. Odloženi prihodi se priznaju u korist bilansa uspeha tokom korisnog veka trajanja sredstva, i to za odgovarajući iznos amortizacije, po principu sučeljavanja prihoda i rashoda.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Preračunavanje strane valute

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza za taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike, nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti, knjižene su u korist ili na teret bilansa uspeha.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrednost ili cenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE

Sastavljanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Društva da vrši procene i donosi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtevaju vršenje procene i donošenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

Uticaj Kovid-19

Širenje pandemije korona virusa (Kovid-19) u Republici Srbiji i svetu i preventivne mere dovele su do smanjenja ekonomske aktivnosti učesnika na tržištu kao i značajne nestabilnosti na tržištu roba i usluga. Dok je sa druge strane dinar održavao relativno stabilan odnos prema evru i dolaru.

S obzirom na navedenu nestabilnost na tržištu i potencijalnog uticaja virusa Kovid-19 na potražnju, rukovodstvo Društva je razmotrilo uticaj Kovid-19 na buduću prodaju i novčane tokove. Virus može prouzrokovati kratkoročni pad potražnje od kupaca što će imati negativan uticaj na buduće novčane tokove.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE (NASTAVAK)

Uticaj Kovid-19 (nastavak)

Aktivnosti koje je rukovodstvo preduzelo kako bi utvrdilo da ne postoji materijalno značajna neizvesnost koja bi mogla da utiče na sposobnost Društva da nastavi sa poslovanjem su procena načela stalnosti poslovanja zasnovana na projekcijama novčanog toka i poslovnim planovima. Rukovodstvo Društva je utvrdilo da ne postoji materijalno značajna neizvesnost koja bi mogla da utiče na sposobnost Društva da nastavi sa poslovanjem u budućem periodu od 12 meseci, s tim da će poslovni plan za narednu godinu biti preispitan i korigovan u skladu sa merama koje će se odražavati na aktivnosti Društva.

Rukovodstvo preduzima neophodne mere da obezbedi održivost poslovanja Društva. Međutim, buduće efekte trenutne ekonomske situacije teško je predvideti, a trenutna očekivanja i procene rukovodstva mogu se razlikovati od stvarnih rezultata.

Korisni vek nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo procenjuje preostali korisni vek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procena korisnog veka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procena razlikuje od prethodnih procena, promene u poslovnim knjigama Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške". Ove procene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

Umanjenje vrednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvene vrednosti materijalne i nematerijalne imovine i procenjuje da li postoje indikacije za umanjenje vrednosti nekog sredstva. Prilikom procenjivanja umanjenja vrednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promene u dodeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrednost odnosne imovine.

Ispravka vrednosti potraživanja

Ispravka vrednosti sumnjivih i spornih potraživanja je izvršena na osnovu procenjenih gubitaka usled nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promene u uslovima poslovanja, delatnosti ili okolnostima vezanim za određene kupce mogu da imaju za posledicu korekciju ispravke vrednosti sumnjivih i spornih potraživanja obelodanjene u priloženim finansijskim izveštajima.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE (NASTAVAK)

Ispravka vrednosti zastarelih zaliha i zaliha sa usporenim obrtom

Društvo vrši ispravku vrednosti zastarelih zaliha kao i zaliha sa usporenim obrtom. Pored toga, određene zalihe Društva vrednovane su po njihovoj neto prodajnoj vrednosti. Procena neto prodajne vrednosti zaliha izvršena je na osnovu najpouzdanijih raspoloživih dokaza u vreme vršenja procene. Ova procena uzima u obzir očekivano kretanje cene i troškova u periodu nakon datuma bilansa stanja i njena realnost zavisi od budućih događaja koji treba da potvrde uslove koji su postojali na dan bilansa stanja.

Sudski sporovi

Prilikom odmeravanja i priznavanja rezervisanja i utvrđivanja nivoa izloženosti potencijalnim obavezama koje se odnose na postojeće sudske sporove rukovodstvo Društva donosi određene procene. Ove procene su neophodne za utvrđivanje verovatnoće nastanka negativnog ishoda i određivanja iznosa neophodnog za konačno sudsko poravnanje. Usled inherentne neizvesnosti u postupku procenjivanja, stvarni gubici mogu da se razlikuju od gubitaka inicijalno utvrđenih procenom. Zbog toga se procene koriguju kada Društvo dođe do novih informacija, uglavnom uz podršku internih stručnih službi ili spoljnih savetnika. Izmene procena mogu da u značajnoj meri utiču na buduće poslovne rezultate.

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznata su na sve neiskorišćene poreske gubitke do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti. Značajna procena od strane rukovodstva Društva je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike.

5. PRIMENA NOVIH MSFI

<u>Računovodstvene politike u primeni od 1. januara 2021. godine</u>

Usvajanje MSFI 16 „Lizing"

Društvo je usvojilo MSFI 16 od 01. januara 2021. godine, retrospektivno, ali nije korigovalo uporedne podatke za izveštajni period 2021. i 2020. godine obzirom da vrednost zakupa nije materijalno značajna a troškovi primene standarda bi prevazišli koristi od njegove primene.

Na dan 01. januara 2021. Društvo u svojim poslovnim knjigama nije imalo zakupe koji su klasifikovani kao „finansijski lizing" po principima MRS 17 "Lizing".

6. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U hiljadama RSD

	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Sred. u pripremi	Ulaganja na tuđim sred.	Avansi	Ukupno
Nabavna vrednost						
01.01.2020. godine	24.915.984	12.174.451	27.657	65.361	30.222	37.213.675
Nabavke u toku godine	-	-	1.122.617	-	-	1.122.617
Prenosi	792.044	342.995	(1.135.039)	-	-	-
Prenos na nemat. imovinu	-	-	(90)	-	-	(90)
Otuđenja i rashodovanja	-	(47.957)	-	-	-	(47.957)
Dati avansi	-	-	-	-	594	594
Zatvaranje avansa	-	-	-	-	(26.840)	(26.840)
Ostalo	-	-	(47)	-	-	(47)
31.12.2020. godine	**25.708.028**	**12.469.489**	**15.098**	**65.361**	**3.976**	**38.261.952**
01.01.2021. godine	25.708.028	12.469.489	15.098	65.361	3.976	38.261.952
Nabavke u toku godine	-	-	1.071.943	-	-	1.071.943
Prenosi	718.164	314.720	(1.032.884)	-	-	-
Prenos na nemat. imovinu	-	-	(2.676)	-	-	(2.676)
Otuđenja i rashodovanja	-	(22.532)	-	-	-	(22.532)
Dati avansi	-	-	-	-	427	427
Zatvaranje avansa	-	-	-	-	(423)	(423)
Ostalo	-	-	(153)	-	-	(153)
31.12.2021. godine	**26.426.192**	**12.761.677**	**51.328**	**65.361**	**3.980**	**39.308.538**
Ispravka vrednosti						
01.01.2020. godine	11.571.504	7.563.047	-	21.195	-	19.155.746
Amortizacija	658.254	557.932	-	3.233	-	1.219.419
Otuđenja i rashodovanja	-	(47.304)	-	-	-	(47.304)
31.12.2020. godine	**12.229.758**	**8.073.675**	**-**	**24.428**	**-**	**20.327.861**
01.01.2021. godine	12.229.758	8.073.675	-	24.428	-	20.327.861
Amortizacija	683.173	574.495	-	3.233	-	1.260.901
Otuđenja i rashodovanja	-	(22.286)	-	-	-	(22.286)
31.12.2021. godine	**12.912.931**	**8.625.884**	**-**	**27.661**	**-**	**21.566.476**
Sadašnja vrednost						
31.12.2021. godine	**13.513.261**	**4.135.793**	**51.328**	**37.700**	**3.980**	**17.742.062**
31.12. 2020. godine	**13.478.270**	**4.395.814**	**15.098**	**40.933**	**3.976**	**17.934.091**

Da su zemljište i građevinski objekti Društva naknadno vrednovani po nabavnoj vrednosti njihova knjigovodstvena vrednosti bi bila sledeća:

u hiljadama RSD

	2021.	2020.
Zemljište	1.073.527	1.073.527
Građevinski objekti	7.920.709	7.471.912
	8.994.236	**8.545.439**

7. ZALIHE

	u hiljadama RSD	
	2021.	2020.
Materijal	170.548	146.538
Rezervni delovi	180.936	155.664
Alat i inventar	79.679	58.199
Plaćeni avansi za zalihe:		
- u zemlji	3.114	1.247
	434.277	361.648
Minus: ispravka vrednosti	(65.769)	(52.324)
	368.508	**309.324**

8. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

	u hiljadama RSD	
	2021.	2020.
Kupci u zemlji	3.273.985	3.439.928
Minus: ispravka vrednosti	(1.191.861)	(1.221.788)
	2.082.124	**2.218.140**

U skladu sa poslovnom politikom, svoje usluge Društvo prodaje na odloženi rok koji u proseku iznosi 20 dana. Starosna struktura potraživanja na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine predstavljena je na sledeći način:

	u hiljadama RSD	
	2021.	2020.
0-30 dana	1.222.598	1.192.606
30-60 dana	446.601	435.581
60-90 dana	433.773	428.453
90-180 dana	747.988	894.842
180-360 dana	47.258	47.548
preko 360 dana	375.767	440.898
	3.273.985	**3.439.928**

Na dospela potraživanja Društvo vrši obračun zatezne kamate. Naplata potraživanja nije obezbeđena teretom na imovinu dužnika ili jemstvom trećeg lica.

8. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (NASTAVAK)

Promene na ispravci vrednosti potraživanja za 2021. i 2020. godinu su bile sledeće:

	u hiljadama RSD	
	2021.	2020.
Stanje na početku godine	1.221.788	1.085.317
Nove ispravke u toku godine	938.648	787.700
Naplata prethodno ispravljenih potraživanja	(788.744)	(626.333)
Direktan otpis potraživanja	(179.205)	(26.424)
Ostalo	(626)	1.528
Stanje na kraju godine	**1.191.861**	**1.221.788**

9. OSTALA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

	u hiljadama RSD	
	2021.	2020.
Potraživanja za kamatu	54.859	55.685
Potraživanja od zaposlenih	97	80
Potraživanja za naknadu zarada koje se refundiraju	1.486	1.086
Potraživanja po osnovu naknade štete	-	210
Potraživanje za više plaćen PDV	86.310	24.730
Ostala kratkoročna potraživanja	6.406	13.838
	149.158	95.629
Minus: ispravka vrednosti	(46.712)	(29.230)
	102.446	**66.399**

10. KRATKOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	u hiljadama RSD	
	2021.	2020.
Unapred plaćeni troškovi	33.996	7.573
Razgraničeni PDV	53.742	38.424
Ostala aktivna vremenska razgraničenja – razgraničenje električne energije	101.272	82.154
	189.010	**128.151**

11. KAPITAL

Osnovni kapital Društva iskazan na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od 2.913.690 hiljada RSD (2019. godine – 2.913.690 hiljada RSD) čini državni kapital. Osnivač Društva je Grad Novi Sad.

Stanje kapitala je registrovano kod Agencije za privredne registre.

Promene na računima kapitalu Društva za 2021. i 2020. godinu date su u narednom pregledu:

u hiljadama RSD

	Osnovni kapital	Rezerve	Neraspoređeni dobitak	Gubitak	Rev. rezerve	Aktuarski dobitak	Ukupno
Stanje 1. januara 2020. godine	2.913.690	1.357.740	4.564.499	-	6.189.262	(17.207)	15.007.984
Aktuarski gubici	-	-	-	-	-	(4.924)	(4.924)
Neto dobitak	-	-	96.852	-	-	-	96.852
Ukupan neto sveobuh. rezultat	**-**	**-**	**96.852**	**-**	**-**	**(4.924)**	**91.928**
Isplata dobiti	-	-	(13.358)	-	-	-	(13.358)
Prenos sa revalor. rezervi	-	-	503.566	-	(503.566)	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	**2.913.690**	**1.357.740**	**5.151.559**	**-**	**5.685.696**	**(22.131)**	**15.086.554**
Stanje 1. januara 2021. godine	2.913.690	1.357.740	5.151.559	-	5.685.696	(22.131)	15.086.554
Aktuarski gubici	-	-	-	-	-	(586)	(586)
Neto dobitak	-	-	183.750	-	-	-	183.750
Ukupan neto sveobuh. rezultat	**-**	**-**	**183.750**	**-**	**-**	**(586)**	**183.164**
Isplata dobiti	-	-	(48.426)	-	-	-	(48.426)
Prenos sa revalor. rezervi	-	-	501.259	-	(501.259)	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	**2.913.690**	**1.357.740**	**5.788.142**	**-**	**5.184.437**	**(22.717)**	**15.221.292**

Na dan 31. decembar 2021. godine Društvo je iskazalo neraspoređeni dobitak u iznosu od 5.788.142 hiljade RSD (2020. godine – 5.151.559 hiljada RSD). Vlasnici Društva, do dana objavljivanja ovih finansijskih izveštaja nisu doneli odluku o raspodeli dobiti.

12. DUGOROČNE OBAVEZE

u hiljadama RSD

	2021.	2020.
Dugoročni krediti u zemlji	290.390	435.579
Tekuća dospeća dugoročnih kredita	(145.195)	(145.193)
	145.195	**290.386**

Obaveze Društva po osnovu dugoročnih kredita na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 290.390 hiljada RSD (2020. godine – 435.579 hiljada RSD) odnose se na sredstva odobrena za rehabilitaciju sistema daljinskog grejanja u Srbiji.

12. DUGOROČNE OBAVEZE (NASTAVAK)

Kamatna stopa na odobrena sredstva na dan bilansa stanja iznosi 2,5% godišnje (2020. godine – 2,5% godišnje). Dugoročni krediti su denominirani u EUR.

Struktura dospeća dugoročnih kredita na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine data je u sledećoj tabeli:

		u hiljadama RSD
	2021.	**2020.**
Do 1 godine	145.195	145.193
Od 1 do 2 godine	145.195	145.193
Od 2 do 5 godina	-	145.193
	290.390	**435.579**

Usaglašavanje obaveza iz finansijskih aktivnosti

Promene na obavezama Društva iz finansijskih aktivnosti prikazane su kao što sledi:

		u hiljadama RSD
	Dugoročni krediti	**Ukupno**
1. januar 2020. godine	580.835	580.835
Odlivi	(145.202)	(145.202)
Kursne razlike	(54)	(54)
31. decembar 2020. godine	**435.579**	**435.579**
1. januar 2021. godine	435.579	435.579
Odlivi	(145.192)	(145.192)
Kursne razlike	3	3
31. decembar 2021. godine	**290.390**	**290.390**

13. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odložena poreska sredstva i obaveze na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine odnose se na privremene razlike po sledećim pozicijama:

		u hiljadama RSD
	2021.	**2020.**
Odložene poreske obaveze		
Nekretnine, postrojenja i oprema	(777.681)	(878.661)
	(777.681)	(878.661)
Odložena poreska sredstva		
Dugoročna rezervisanja	10.953	10.305
	10.953	10.305
	(766.728)	**(868.356)**

13. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE (NASTAVAK)

u hiljadama RSD

	Stanje na početku godine	Odloženi poreski (rashod)/prihod	Ostali sveobuhvatni dobitak/(gubitak)	Ukupno
2021. godina				
Nekretnine, postrojenja i oprema i nemater. ulaganja	(878.661)	100.980	-	(777.681)
Dugoročna rezervisanja	10.305	545	103	10.953
	(868.356)	**101.525**	**103**	**(766.728)**
2020. godina				
Nekretnine, postrojenja i oprema i nemater. ulaganja	(974.575)	95.914	-	(878.661)
Dugoročna rezervisanja	9.226	210	869	10.305
	(965.349)	**96.124**	**869**	**(868.356)**

14. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE

u hiljadama RSD

	2021.	2020.
Primljene donacije:		
- iz budžeta grada	1.439.988	1.517.867
- iz Zavoda za izgradnju grada	353.524	374.637
- iz Ministarstva rudarstva i energetike	8.309	8.753
- od Centra za međunarodnu saradnju i razvoj u ime Republike Slovenije	89.103	92.972
	1.890.924	**1.994.229**

15. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Kratkoročne finansijske obaveze na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 145.195 hiljada RSD (2020. godine – 145.193 hiljade RSD) u celosti se odnosi na tekuće dospeće dugoročnog kredita.

16. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	u hiljadama RSD	
	2021.	2020.
Dobavljači u zemlji	1.373.367	1.185.761
Dobavljači u inostranstvu	48.447	-
Ostale obaveze iz poslovanja	871.017	1.143.025
	2.292.831	**2.328.786**

Ostale obaveze iz poslovanja na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 871.017 hiljada RSD (2020. godine – 1.143.025 hiljada RSD) u potpunosti se odnose na obaveze po osnovu ugovora o obrnutom faktoringu sklopljenih sa bankom. Kamatna stopa po ugovorima o obrnutom faktoringu se kreću u rasponu od 1,4% godišnje do 1,98% godišnje (2020. godine – u rasponu od 1,4% do 1,98% godišnje). Celokupan iznos obaveze denominiran je u EUR.

17. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	u hiljadama RSD	
	2021.	2020.
Obaveze po osnovu kamata	92.185	78.098
Ostale kratkoročne obaveze	1.595	1.216
	93.780	**79.314**

18. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

	u hiljadama RSD	
	2021.	2020.
Prihodi od prodaje usluga grejanja	6.326.042	6.211.623
Prihodi od prodaje usluga tople vode	382.205	393.666
Prihodi od prodaje električne energije	1.096.095	745.544
Prihodi od prodaje ostalih usluga	44.072	37.201
	7.848.414	**7.388.034**

19. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	u hiljadama RSD	
	2021.	2020.
Prihodi od donacija, dotacija, subvencija i sl. iz republičkog budžeta	443	771
Prihodi od donacija, dotacija, subvencija i sl. iz budžeta autonomne pokrajine ili lokalne samouprave	98.992	101.339
Prihodi od donacija, dotacija i sl. od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	3.870	3.870
Ostali poslovni prihodi	31.448	46.195
	134.753	**152.175**

20. TROŠKOVI MATERIJALA

	u hiljadama RSD	
	2021.	2020.
Troškovi režijskog materijala	58.211	50.660
Utrošeni gas	3.127.749	3.246.272
Troškovi energenata-termoelektrana Toplana	1.466.848	1.153.140
Utrošena energija za pogon i osvetljenje	228.149	246.157
Utrošeno ostalo gorivo	10.558	9.795
	4.891.515	**4.706.024**

21. TROŠKOVI ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	u hiljadama RSD	
	2021.	2020.
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	371.058	355.561
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	61.887	59.249
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	1.420	1.415
Troškovi angažovanja zaposlenih preko agencija i zadruga	64.732	51.543
Ostali lični rashodi i naknade	57.302	54.920
	556.399	**522.688**

Tokom tekućeg izveštajnog perioda Društvo je imalo prosečno 327 zaposlenih čija struktura je data u tabeli koja sledi:

21. TROŠKOVI ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Prosečan broj zaposlenih po mesecima	2021.
Januar	328
Februar	326
Mart	327
April	326
Maj	325
Jun	328
Jul	329
Avgust	328
Septembar	331
Oktobar	325
Novembar	328
Decembar	326
	327

Na dan 31. decembra 2021. godine Društvo je imalo 326 zaposlenih čija kvalifikaciona struktura je data u tabeli koja sledi:

	Broj zaposlenih
VSS	82
VS	29
VKV	18
SSS	124
KV	70
PK	1
NK	2
	326

22. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

		u hiljadama RSD
	2021.	2020.
Troškovi transportnih usluga	20.737	17.866
Troškovi usluga održavanja	313.512	270.197
Troškovi obezbeđenja	25.581	26.644
Troškovi reklame i propagande	8.418	13.156
Troškovi ostalih usluga	24.241	18.668
	392.489	**346.531**

23. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	u hiljadama RSD	
	2021.	2020.
Troškovi za usluge društvene delatnosti	283.098	276.957
Troškovi premije osiguranja	44.197	41.955
Troškovi usluga na programima za računare	23.437	35.253
Troškovi za licence	19.877	15.083
Troškovi advokata, izvršitelja i veštačenja	22.977	14.135
Troškovi poreza i doprinosa	9.614	9.785
Troškovi ostalih neproizvodnih usluga	2.818	3.132
Troškovi taksi	4.621	4.581
Troškovi članarina	4.488	4.367
Troškovi platnog prometa	3.455	3.152
Troškovi reprezentacije	120	391
Ostali nematerijalni troškovi	25.576	12.387
	444.278	**421.178**

24. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE

	u hiljadama RSD	
	2021.	2020.
Prihod od usklađivanja vrednosti:		
- potraživanja od prodaje	788.744	626.333
- potraživanja za kamatu	5.436	7.081
- kratkoročnih finansijskih plasmana	3.254	2.118
	797.434	**635.532**

25. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE

	u hiljadama RSD	
	2021.	2020.
Rashodi od usklađivanja vrednosti:		
- potraživanja od prodaje	938.648	787.700
- potraživanja za kamatu	18.807	5.715
- dugoročnih potraživanja	17.026	-
	974.481	**793.415**

26. POREZ NA DOBITAK

Komponente poreza na dobitak

		u hiljadama RSD
	2021.	**2020.**
Tekući poreski rashod	(103.442)	(81.077)
Odloženi poreski (rashod)/prihod	101.525	96.124
	(1.917)	**15.047**

Usaglašavanje poreza na dobit i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

		u hiljadama RSD
	2021.	**2020.**
Dobitak pre oporezivanja	185.667	81.805
Porez na dobit po zakonskoj stopi od 15%	27.850	12.271
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu	7.650	11.938
Poreski efekti prihoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu	17.739	262
Iskorišćeni poreski kredit	(50.949)	(39.933)
Ostalo	(373)	415
Tekući porez na dobitak	**1.917**	**(15.047)**
Efektivna poreska stopa	**1,03%**	**-**

Neiskorišćeni poreski krediti

Pregled neiskorišćenih poreskih kredita i rokovi do kada mogu da budu iskorišćeni prikazani su kao što sledi:

		u hiljadama RSD
	2021.	**2020.**
do jedne godine	159.799	209.538
od jedne do pet godina	130.181	290.393
	289.980	**499.931**

27. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

U okviru svojih redovnih poslovnih aktivnosti Društvo obavlja transakcije sa povezanim licima.

U skladu sa Zakonom o porezu na dobit član 61b, sa stanovišta poreskih propisa, pravna lica koja je osnovao grad nemaju karakter povezanog lica. Međutim, sa stanovišta statutarnih izveštaja, shodno članu 62. Zakona o privrednim društvima, kao i paragrafima 25. i 26. MRS 24, navedena pravna lica i dalje imaju karakter ostalih povezanih lica za koja se ne vrši konsolidacija, ali se vrši obelodanjivanje. S obzirom na paragrafe 25. i 26. MRS 24 koji ne zahtevaju detaljno obelodanjivanje svih transakcija ukoliko je povezanost nastala preko državnih institucija, izdvajaju se osnovne činjenice u vezi povezanih lica:

- Spisak povezanih lica po ovom osnovu čini oko 38 preduzeća i institucija;
- Osnovne transakcije sa ostalim povezanim licima jesu primljene i pružene komunalne usluge, zatim primljene proizvodne usluge i usluge ostalih društvenih delatnosti koje se vrše po istim kriterijumima kao između nepovezanih lica;
- Osim toga, Društvo je dalo pozajmice sledećim licima: VD „Šajkaška" d.o.o. Novi Sad, Laboris HRS d.o.o. Novi Sad i Sindikat zaposlenih JKP Novosadska toplana.

Ključno rukovodstvo Društva čine direktor i izvršni direktor. Naknade plaćene ili plative ključnom rukovodstvu po osnovu njihovog rada prikazane su u tabeli koja sledi:

		u hiljadama RSD
	2021.	**2020.**
Zarade i bonusi	2.964	3.064
	2.964	**3.064**

28. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišnom riziku, kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Program upravljanja finansijskim rizicima Društva je usmeren na nemogućnost predviđanja događaja na finansijskim tržištima i teži minimiziranju mogućih negativnih efekata na finansijske performanse Društva.

Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji.

28. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

Tržišni rizik

Tržišni rizik se odnosi na rizik da određene promene tržišnih cena, kao što su promene kurseva stranih valuta i promena kamatnih stopa, mogu da utiču na visinu prihoda Društva ili vrednost njegovih finansijskih instrumenata. Zadatak upravljanja tržišnim rizicima jeste da se upravlja i kontroliše izloženost tržišnim rizicima u okviru prihvatljivih pokazatelja, uz optimizaciju prinosa Društva.

Devizni rizik

Izloženost Društva deviznom riziku prvenstveno se odnosi na ostale dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja, gotovinu i gotovinske ekvivalente, dugoročne kredite, ostale dugoročne obaveze, kratkoročne finansijske obaveze i obaveze iz poslovanja denominirane u stranoj valuti.

Knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza Društva u stranim valutama na dan izveštavanja je sledeća:

u hiljadama RSD

	Imovina		Obaveze	
	2021.	2020.	2021.	2020.
EUR	-	-	1.161.407	1.578.604
	-	**-**	**1.161.407**	**1.578.604**

Na osnovu obelodanjene strukture monetarne imovine i obaveza u stranim valutama evidentno je da je Društvo pre svega osetljivo na promene deviznog kursa EUR.

U sledećoj tabeli prikazana je osetljivost Društva na apresijaciju i depresijaciju RSD za 10% u odnosu na EUR. Stopa osetljivosti od 10% predstavlja procenu rukovodstva Društva u pogledu mogućih promena kursa RSD u odnosu na EUR.

u hiljadama RSD

	2021.		2020.	
	+10%	-10%	+10%	-10%
EUR	(116.141)	116.141	(157.860)	157.860
	(116.141)	**116.141**	**(157.860)**	**157.860**

28. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

Tržišni rizik (nastavak)

Kamatni rizik

Društvo je izloženo riziku promene kamatnih stopa na sredstvima i obavezama kod kojih je kamatna stopa varijabilna. Ovaj rizik zavisi od finansijskog tržišta i Društvo nema na raspolaganju instrumente kojima bi ublažilo njegov uticaj.

Struktura monetarnih sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine sa stanovišta izloženosti kamatnom riziku data je u sledećem pregledu:

		u hiljadama RSD
	2021.	**2020.**
Finansijska sredstva		
Nekamatonosna	2.186.140	2.349.132
Kamatonosna (fiksna kamatna stopa)	9.706	8.541
	2.195.846	**2.357.673**
Finansijske obaveze		
Nekamatonosne	1.515.594	1.265.075
Kamatonosne (fiksna kamatna stopa)	1.161.407	1.578.604
	2.677.001	**2.843.679**

Kreditni rizik

Društvo je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak Društva. Kreditni rizik obuhvata dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja i date garancije i jemstva trećim licima.

U Republici Srbiji ne postoje specijalizovane rejting agencije koje vrše nezavisnu klasifikaciju i rangiranje privrednih društava. Usled toga, Društvo je prinuđeno da koristi ostale javno dostupne finansijske informacije (npr. podatke o bonitetu koje pruža Agencija za privredne registre) i interne istorijske podatke o saradnji sa određenim poslovnim partnerom u cilju određivanja njegovog boniteta. Na osnovu boniteta kupca, utvrđuje se iznos njegove maksimalne kreditne izloženosti, u skladu sa poslovnom politikom usvojenom od strane rukovodstva Društva. Iznos maksimalne kreditne izloženosti revidira se najmanje jednom godišnje.

U slučaju povećanja iznosa dospelih potraživanja i shodno tome povećane izloženosti kreditnom riziku, Društvo primenjuje mehanizme predviđene poslovnom politikom.

28. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

Kreditni rizik (nastavak)

Struktura finansijskih sredstava na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine prikazana je kao što sledi:

	u hiljadama RSD	
	2021.	2020.
Ostali dugoročni finansijski plasmani	9.634	8.469
Dugoročna potraživanja	-	5.318
Potraživanja po osnovu prodaje	2.082.124	2.218.140
Ostala kratkoročna potraživanja	16.136	41.669
Kratkoročni finansijski plasmani	18.679	29.804
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	69.273	54.273
Maksimalna izloženost kreditnom riziku	**2.195.846**	**2.357.673**

Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Društva upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbeđuje da Društvo u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze. Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.

Ročnost dospeća finansijskih obaveza Društva data je u sledećoj tabeli:

				u hiljadama RSD	
	do 1 godine	od 1 do 2 godine	od 2 do 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
2021. godina					
Dugoročni krediti	145.195	145.195	-	-	290.390
Obaveze iz poslovanja	2.292.831	-	-	-	2.292.831
Ostale kratkoročne obaveze	93.780	-	-	-	93.780
	2.531.806	**145.195**	**-**	**-**	**2.677.001**
2020. godina					
Dugoročni krediti	145.193	145.193	145.193	-	435.579
Obaveze iz poslovanja	2.328.786	-	-	-	2.328.786
Ostale kratkoročne obaveze	79.314	-	-	-	79.314
	2.553.293	**145.193**	**145.193**	**-**	**2.843.679**

Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim novčanim tokovima na osnovu najranijeg datuma na koji će Društvo biti obavezno da takve obaveze namiri.

29. UPRAVLJANJE RIZIKOM KAPITALA

U postupku upravljanja kapitalnim rizikom, rukovodstvo Društva ima za cilj očuvanje mogućnosti da posluje po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala. Rukovodstvo Društva pregleda strukturu kapitala na godišnjoj osnovi.

Društvo analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti. Ovaj pokazatelj izračunava se kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze (kratkoročne i dugoročne) umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

Pokazatelji zaduženosti na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine su bili sledeći:

		u hiljadama RSD
	2021.	**2020.**
Ukupna zaduženost	290.390	435.579
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	69.273	54.273
Neto zaduženost	221.117	381.306
Kapital	15.221.292	15.086.554
Ukupan kapital	15.442.409	15.467.860
Pokazatelj zaduženosti	**1,43%**	**2,47%**

30. PROCENA FER VREDNOSTI

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama ostvarenim na datum izveštavanja. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Društva predstavlja tekuću cenu ponude.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu utvrđuje se različitim efektima procene. Društvo primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum izveštavanja. Kotirane tržišne cene ili cene dilera za slične instrumente koriste se za dugoročne obaveze. Ostale tehnike, kao što su procenjene diskontovane vrednosti novčanih tokova, koriste se za određivanje fer vrednosti preostalih finansijskih instrumenata.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po osnovu prodaje, ostalih potraživanja, dobavljača i ostalih obaveza iz poslovanja smatra se da je jednaka fer vrednosti usled njihove kratkoročne prirode. Za većinu dugoročnih potraživanja i obaveza fer vrednost ne odstupa značajno od njihove knjigovodstvene vrednosti.

31. POTENCIJALNE OBAVEZE

Sudski sporovi

Procenjena vrednost sudskih sporova koji se na dan 31. decembra 2021. godine vode protiv Društva iznosi 8.848 hiljada RSD (2020. godine – 11.868 hiljada RSD). Iznosi konačnih gubitaka po osnovu sudskih sporova mogu biti uvećani po osnovu obračunatih zateznih kamata do datuma okončanja sporova, odnosno do datuma konačnih isplata po sporovima. Rukovodstvo smatra da sudski sporovi koji se vode protiv Društva neće prouzrokovati materijalno značajne štete po Društvo.

Data jemstva

Potencijalne obaveze Društva na dan 31. decembra 2021. godine po osnovu jemstava datih ostalim povezanim pravnim licima iznose 225.000 hiljada RSD (2020. godine – 560.000 hiljada RSD).

Investiciona ulaganja

Investiciona ulaganja Društva se odnose na ulaganja u stalna sredstva ugovorena na dan bilansa stanja. Pregled ovih ulaganja po bilansnim pozicijama dat je u sledećoj tabeli:

		u hiljadama RSD
	2021.	**2020.**
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.069.267	1.122.527
Nematerijalna ulaganja	2.676	90
	1.071.943	**1.122.617**

32. PORESKI RIZICI

Poreski propisi Republike Srbije se često različito tumače i predmet su čestih izmena. Tumačenje poreskih propisa od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Usled toga, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Period zastarelosti poreske obaveze je pet godina, odnosno poreske vlasti imaju pravo da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

33. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena neusaglašena potraživanja i obaveze.

Na dan 31. decembra 2021. godine neusaglašena su sledeća potraživanja i obaveze:

U hiljadama RSD

	Broj	Iznos	% (broj)	% (iznos)
Potraživanja od kupaca	25	5.754	0,23%	0,18%
	25	**5.754**	**0,23%**	**0,18%**
Obaveze prema dobavljačima	24	1.098	2,75%	0,08%
	24	**1.098**	**2,75%**	**0,08%**

34. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Ratni sukob između Ruske Federacije i Ukrajine doveo je do značajne destabilizacija tržišta ponude energenata. Ovaj negativni uticaj ogleda se u velikom porastu cena svih energenata a sa druge strane u otežanoj nabavci. Rukovodstvo Društva preduzelo je blagovremene mere kako bi se problemi u nabavci osnovnog resursa premostili u najkraćem roku. Ostali negativni ekonomski efekti ogledaju se u povećanju troškova logistike, transporta i svih vrsta energenata. Sagledavanje daljih ekonomskih efekata i prilagođavanje Društva novim ekonomsko tržišnim uslovima prioritet je rukovodstva uz održavanje solventnosti i likvidnosti uz punu angažovanost proizvodnih kapaciteta. Rukovodstvo Društva očekuje da će se materijalni efekti novonastale krize uspešno minimalizovati, međutim pun uticaj i dalji tok ekonomskih efekata izazvanih ratom u Ukrajini na rezultate poslovanja Društva nije u mogućnosti u potpunosti predvideti i zbog toga postoji element dalje opšte neizvesnosti.

35. DEVIZNI KURSEVI

Srednji kursevi za devize, utvrđeni na međubankarskom tržištu deviza, primenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u dinare, za pojedine glavne valute su bili sledeći:

	2021.	2020.
EUR	117,5821	117,5802

Novi Sad, 31. januar 2022. godine

Rukovodilac odseka računovodstva

Milenković Tanja

Tanja Milenković

M.P.

Direktor

Nenad Barac